

## Svar på skriftligt spørgsmål SSS 726/2020 rd

### **Svar på skriftligt spørgsmål som en följdfråga till det skriftliga spørgsmålet SS 325/2019 rd om konsekvenserna av den knappa bilskoleundervisningen för trafiksäkerheten**

#### **Till riksdagens talman**

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 726/2020 rd undertecknat av riksdagsledamot Ari Koponen /saf:

*Förstår riksdagen betydelsen av yrkesmässig bilskoleundervisning för trafiksäkerheten och hur många dödsfall och fall av grovt äventyrande av trafiksäkerheten ska tillåtas inträffa innan nödvändiga rättelser görs av körkortslagen?*

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Genom ändringarna av körkortslagen (386/2011) som trädde i kraft i juli 2018 förtydligades och lättades körkortsregleringen upp med hänsyn till kraven på trafiksäkerhet. Ett syfte med ändringarna var att revidera körkortssystemet genom att utöka alternativen i fråga om andra körkort än körkort för lastbil och buss bland annat genom att lätta upp den nationella tilläggsreglering som är striktare än EU:s reglering.

I och med ändringarna slopades kraven på teoriutbildning och körundervisning enligt de läroplaner som myndigheten fastställt och som varit ett krav för att få delta i förarexamen och det möjliggjordes körkortsutbildning enligt körkortsaspirantens individuella behov. Med anledning av de ändringar som genomfördes i utbildningskraven gjordes förarexamen svårare och i förarexamen började man allt mer mäta om kunnandet är tillräckligt för att få körkort.

Genom ändringarna underlättades dessutom praxis för att bevilja dispens när det gäller minimiåldern i kategori B genom att inte bara ta hänsyn till familjernas speciella behov av transporter utan även den ungas egna transportbehov med tanke på utbildning och arbete. Vid sidan av åldersdispensen gavs en separat möjlighet att avlägga körkort i kategorierna B och BE som 17-åring om personen studerar inom den yrkesinriktade förarutbildningen. Den ovan nämnda rätten att köra gäller bara sådan arbetspraktik eller arbetsplatsutbildning som ingår i studierna under yrkesförarutbildningen.

Kommunikationsministeriet följer noggrant upp konsekvenserna av ändringarna i körkortslagen, i synnerhet med tanke på trafiksäkerheten. Det finns skäl att uppmärksamma att det har gått en relativt kort tid sedan ändringarna i körkortslagen trädde i kraft. Trots detta anser ministeriet att

## Svar på skriftligt spørgsmål SSS 726/2020 rd

det är nödvändigt att noggrant utreda vilka konsekvenser reformerna i körkortslagen får för trafiksäkerheten och för unga förarens trafikkompetens och har i maj 2020 begärt att Transport- och kommunikationsverket förbereder en uppföljningsstudie som riksdagen förutsätter. Den debatt som förts i offentligheten om trafikbeteendet har förstärkt behovet av att utreda konsekvenserna av lagreformen. Transport- och kommunikationsverket inledde sommaren 2020 förberedelserna inför en uppföljningsstudie och utreder under hösten närmare bland annat brott som lett till körförbud bland dem som fått åldersdispens. Med hjälp av utredningen försöker man få en bättre bild av 17-åringarnas trafikbeteende.

Det är skäl att notera att unga förare alltid har varit överrepresenterade i vägtrafikens olycksfalls- och brottsstatistik. I det här skedet av uppföljningsstudien är det ännu för tidigt att ta ställning till på vilket sätt körkortslagens ändringar i körundervisningen har påverkat de ungas trafikbeteende. Utifrån befintlig statistik vet man dock att personer som avlagt förarexamen för personbil vid 17-års ålder en aning lättare kommit igenom examen än personer som avlagt motsvarande examen vid 18-års ålder. Den bättre framgången i examen för förarna som fått åldersdispens kan till exempel vara förknippad med en högre motivation att få körkort för personbil på grund av transportbehov. Dessutom har elever med undervisningstillstånd klarat sig bättre i examen.

Varje trafikolycka är en för mycket och ska förebyggas efter bästa förmåga. Det ska observeras att många olika faktorer påverkar trafikbeteendet hos de unga. Vid kommunikationsministeriets pågående beredningen av en trafiksäkerhetsstrategi, där ett tema är attityd och kompetens. I strategin kommer det att presenteras åtgärder för att förbättra trafiksäkerheten. Åtgärder kommer att presenteras i anslutning till unga bilförare, men strategiarbetet är inte färdigt och inga beslut om åtgärderna har fattats ännu.

Hurdana effekter ändringarna i körkortslagen har på trafiksäkerheten och ett eventuellt behov av ändringar i körkortsbestämmelserna kommer att bedömas utgående från den information som fås från en uppföljningsstudie och de iakttagelser den ger vid handen. Regeringen kommer att presentera nödvändiga ändringar i körkortslagen utgående från uppföljningen.

Helsingfors den 27 10 2020

Kommunikationsminister Timo Harakka